

A faállomány és a holtfa szerepe a természetesség alakulásában

Ódor Péter¹ és Bölöni János²

¹ELTE Növényrendszertani és Ökológiai
Tanszék

²MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete

Faállomány-összetétel, faállomány-szerkezet és holtfa kritériumok fontossága a természetesség értékelésében

Az erdőgazdálkodás közvetlenül befolyásolja

Az erdő természetes élővilága szempontjából kiemelt jelentőségű

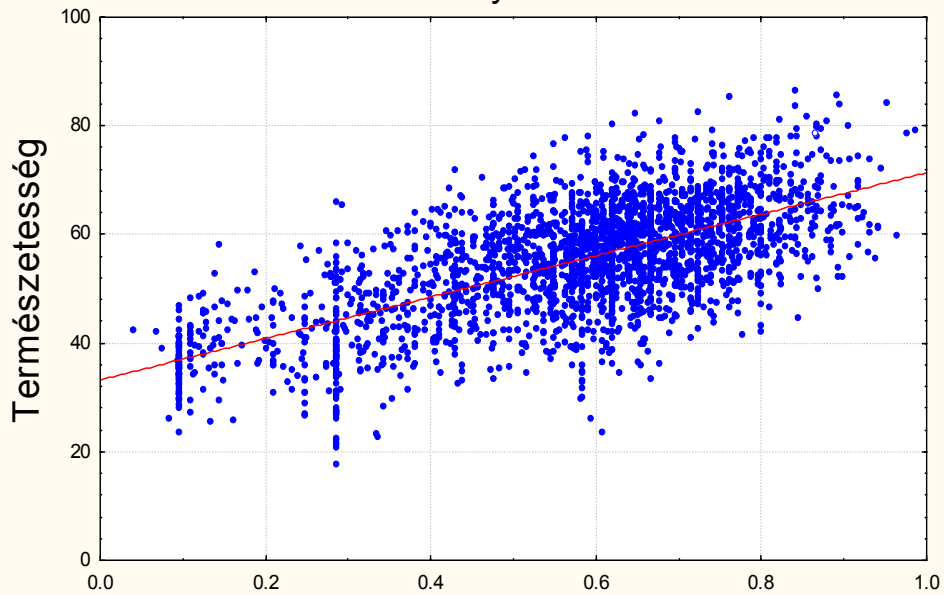
Célok

A kritériumok természetessége és a természetességi érték közötti összefüggések

Természetes és idegenhonos fafajú állományok összehasonlítása

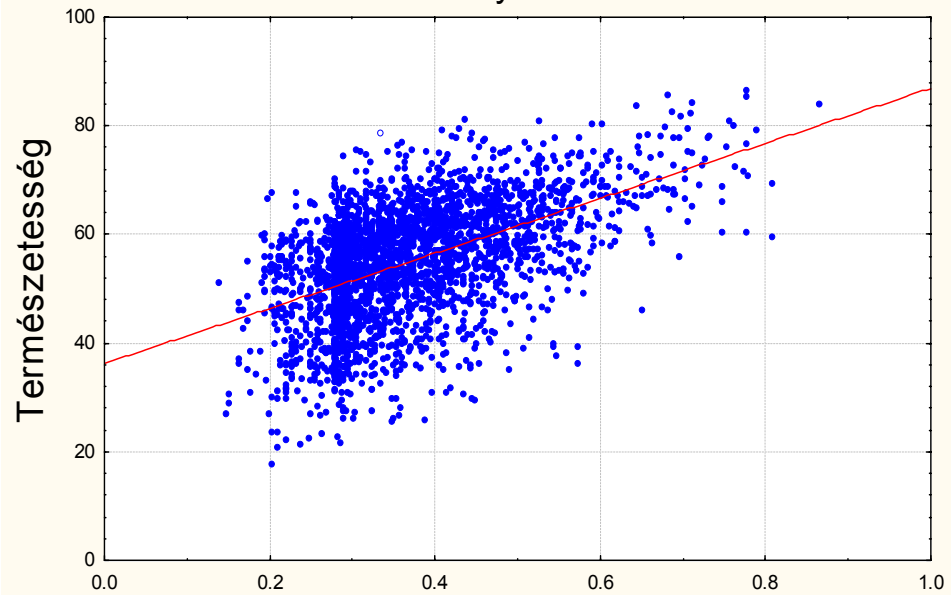
Erdőtársulás csoportok összehasonlítása

$R^2=0.44$ Súlyérték: 18

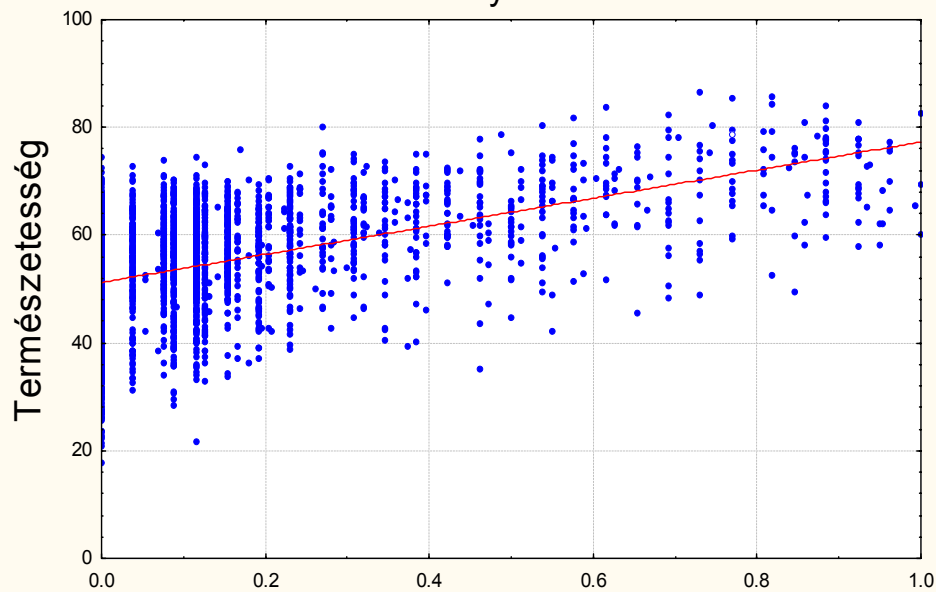
Faállomány-összetétel természetessége

$R^2=0.27$ Súlyérték: 17

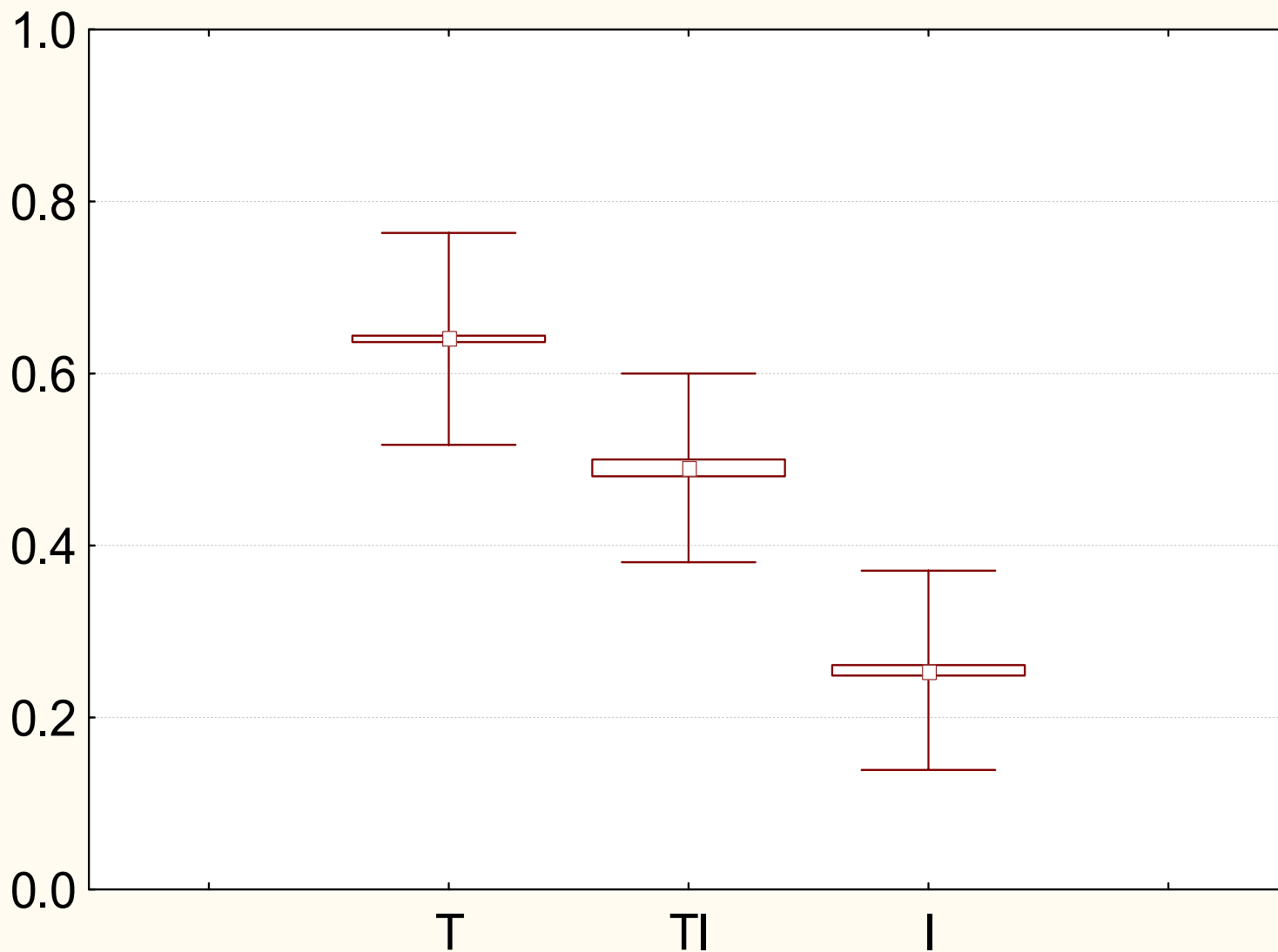
Faállomány-szerkezet természetessége

$R^2=0.26$ Súlyérték: 12

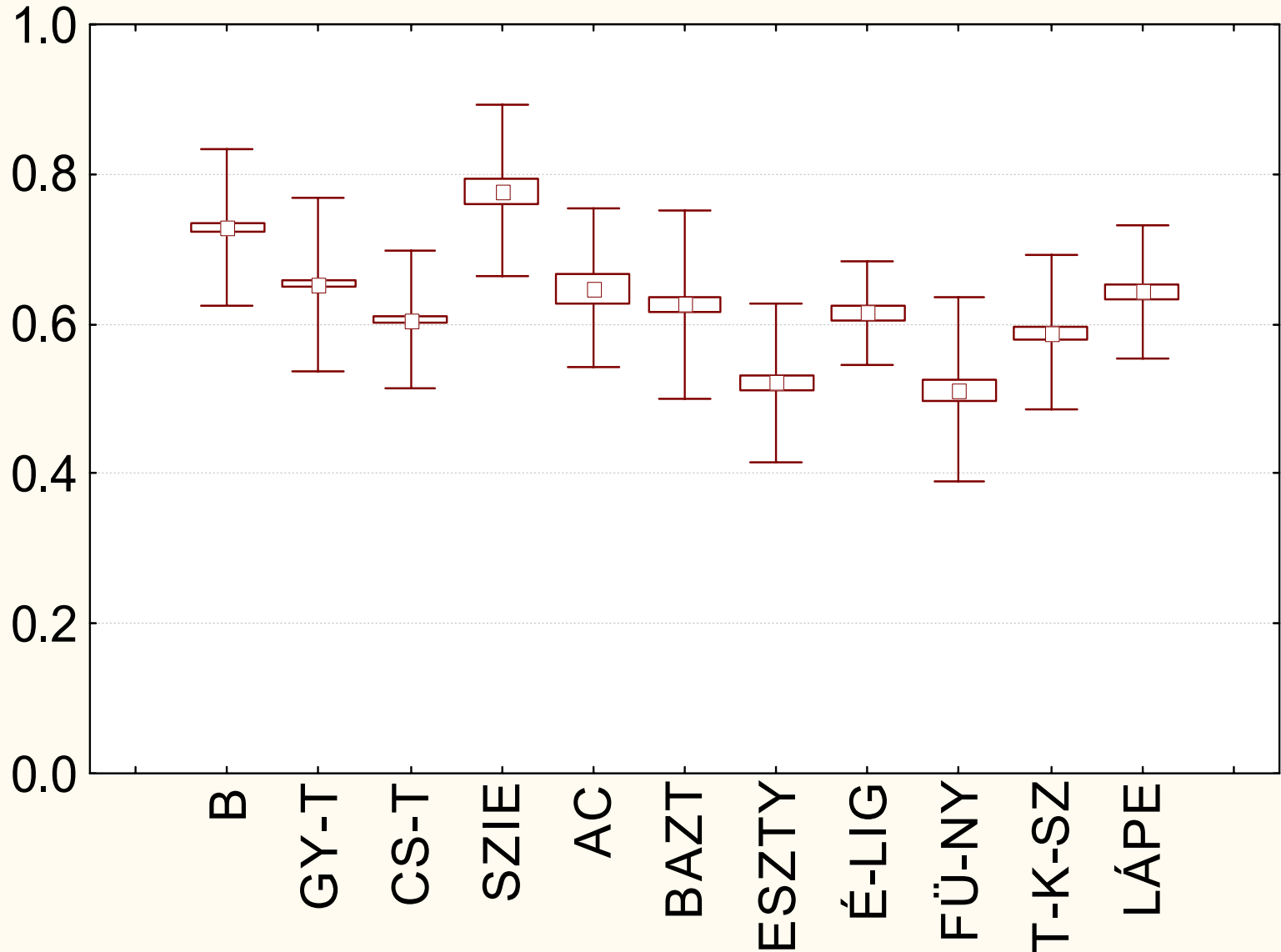

Holtfa természetessége

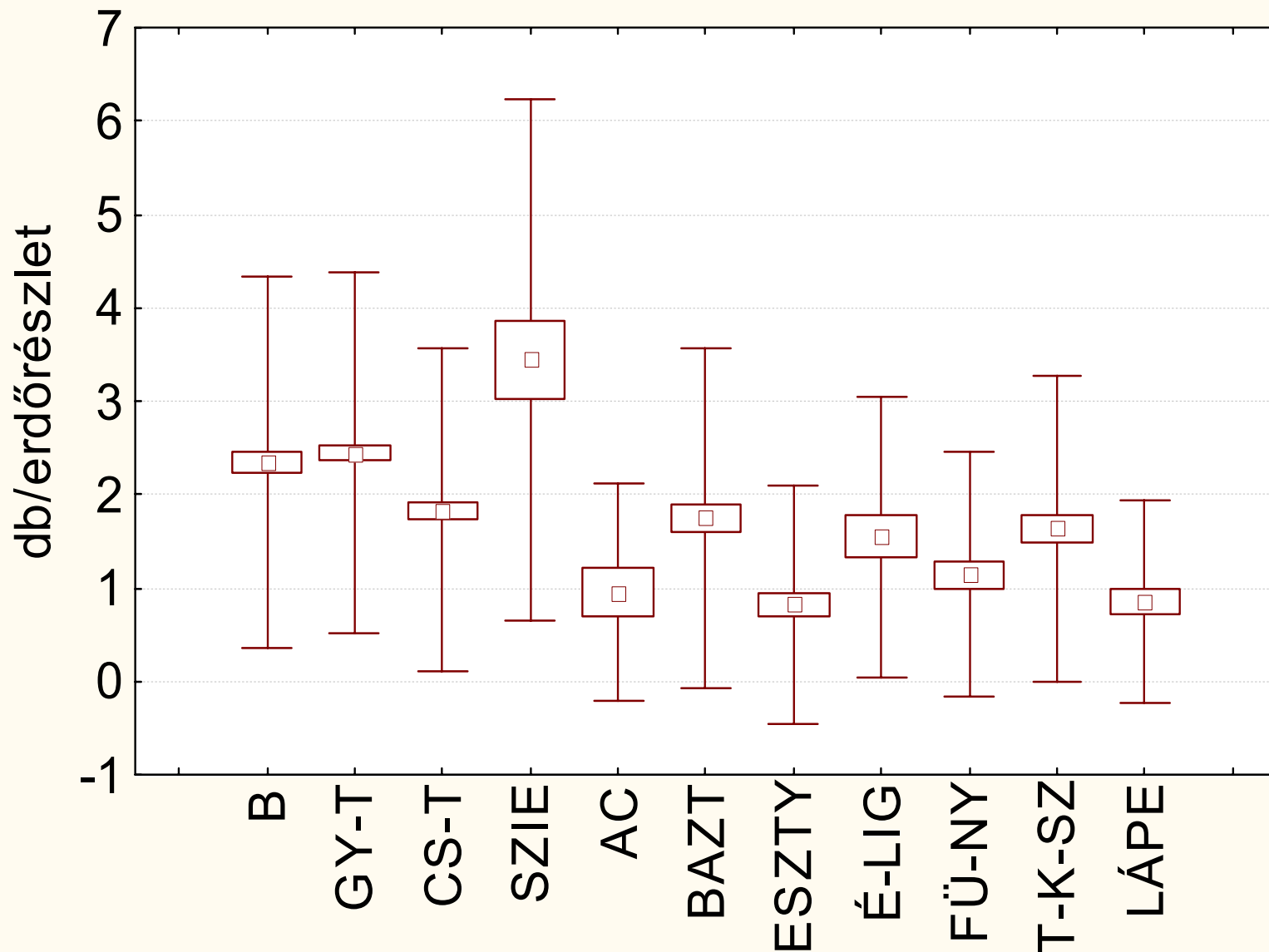
A faállomány-összetétel természetessége a „Természetes”, „Termőhelyidegen” és „Idegenhonos” fafajú állományokban

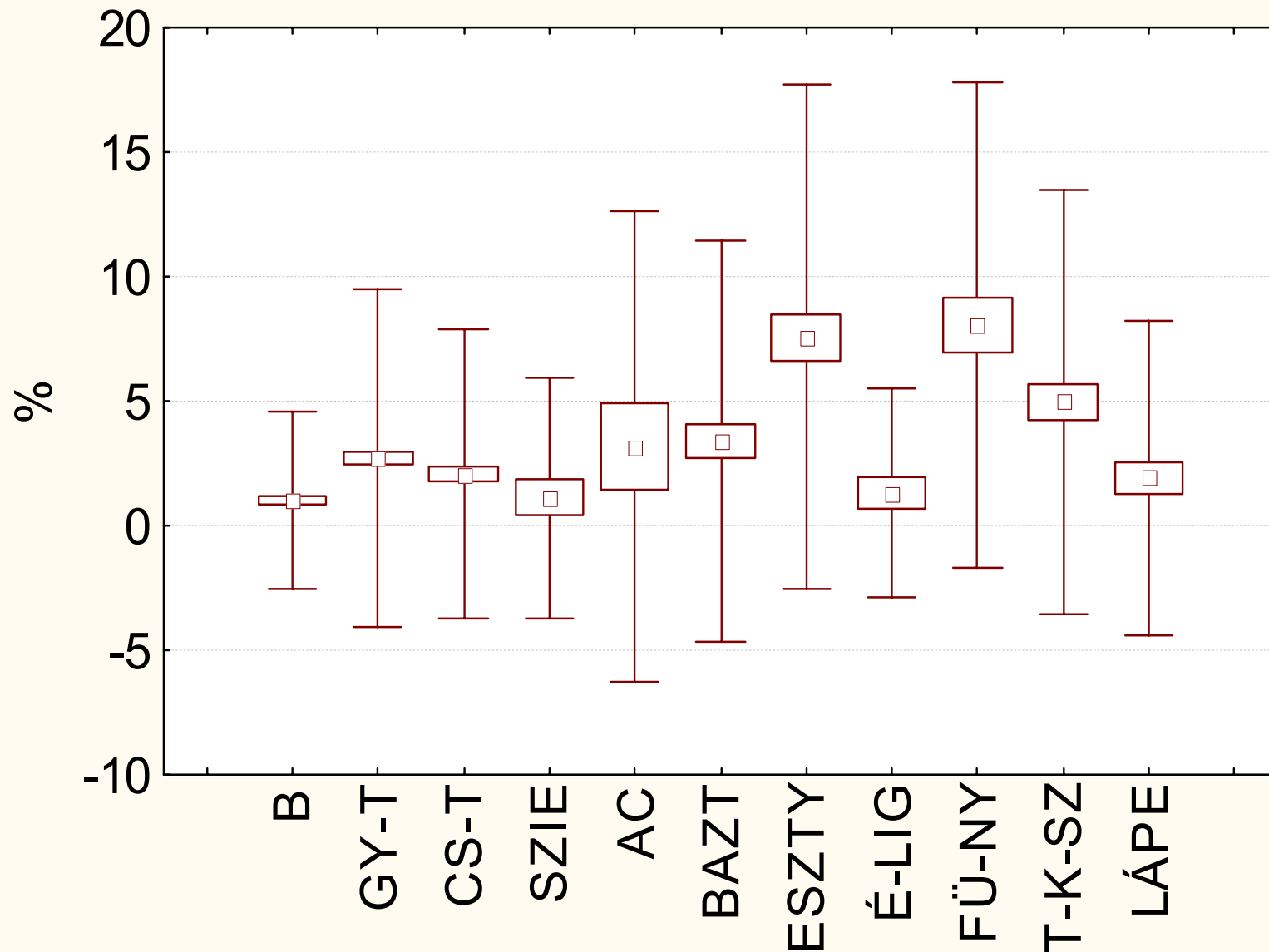
A faállomány-összetétel természetessége különböző erdőtársulás csoportok természetes fafajú állományjaiban

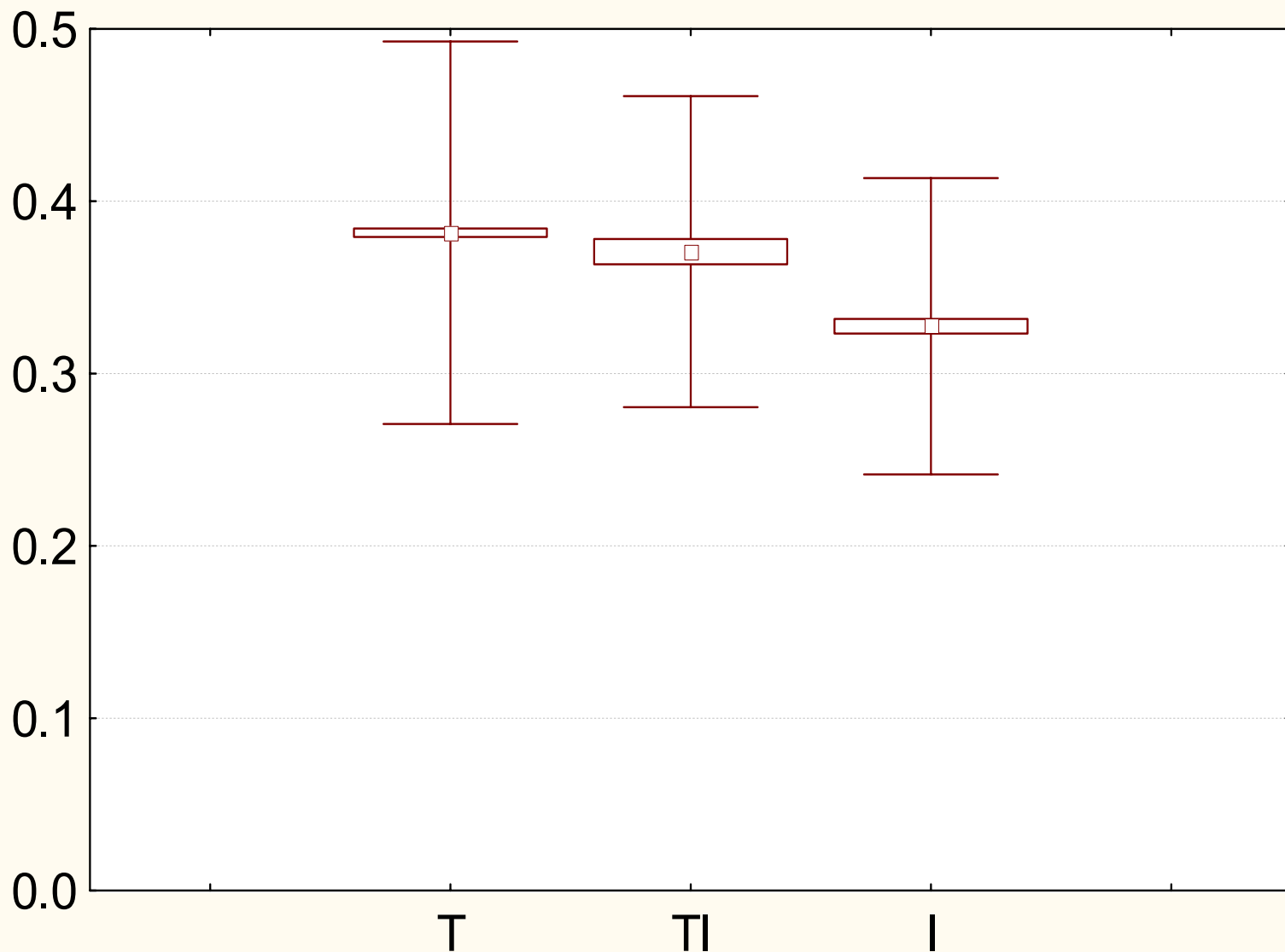
Az elegyfafajok száma különböző erdőtürsulás csoportok természetes fafajú állományáiban

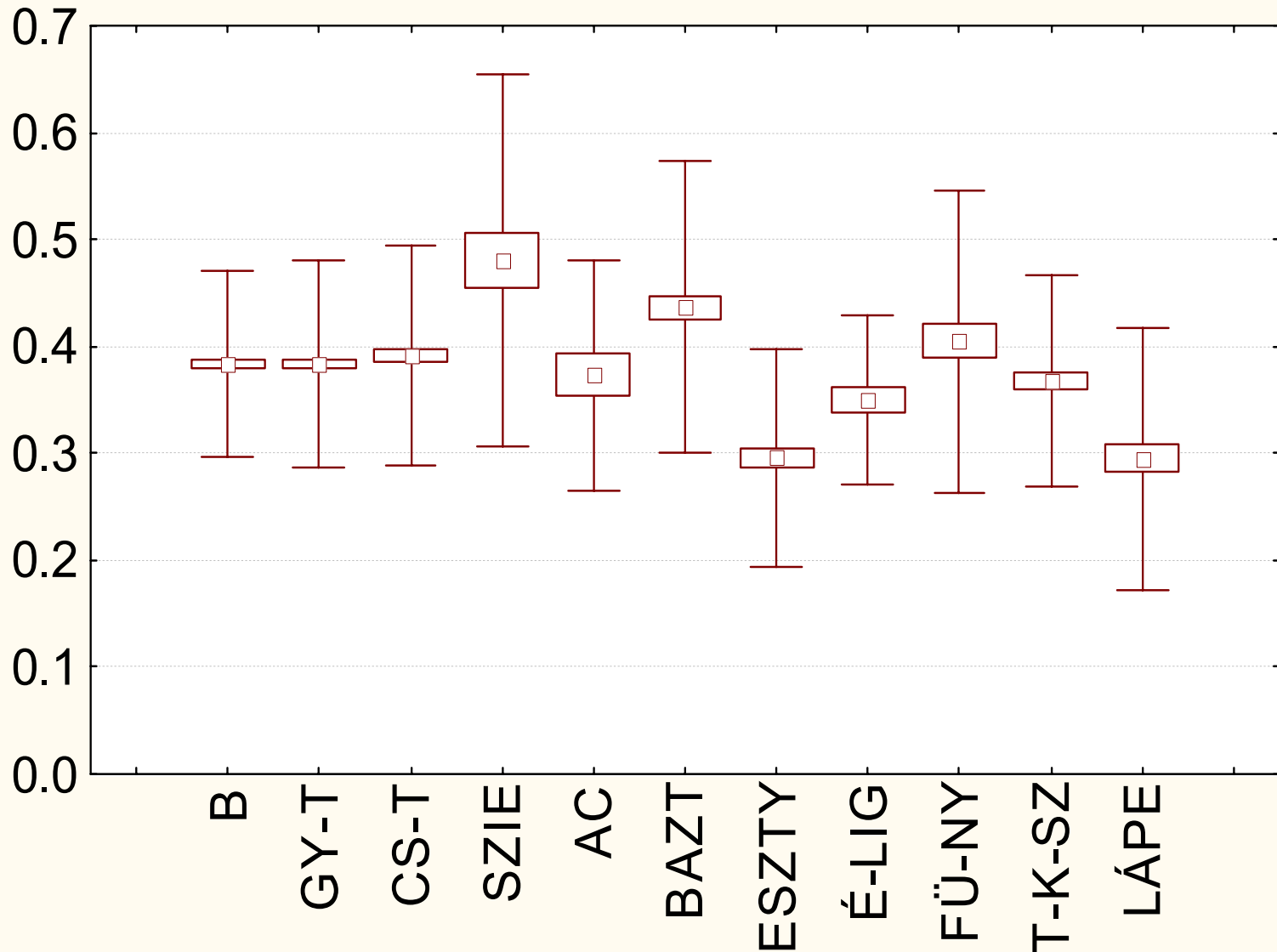
Az idegenhonos fafajok elegyaránya különböző erdőtársulás csoportok természetes fafajú állományában

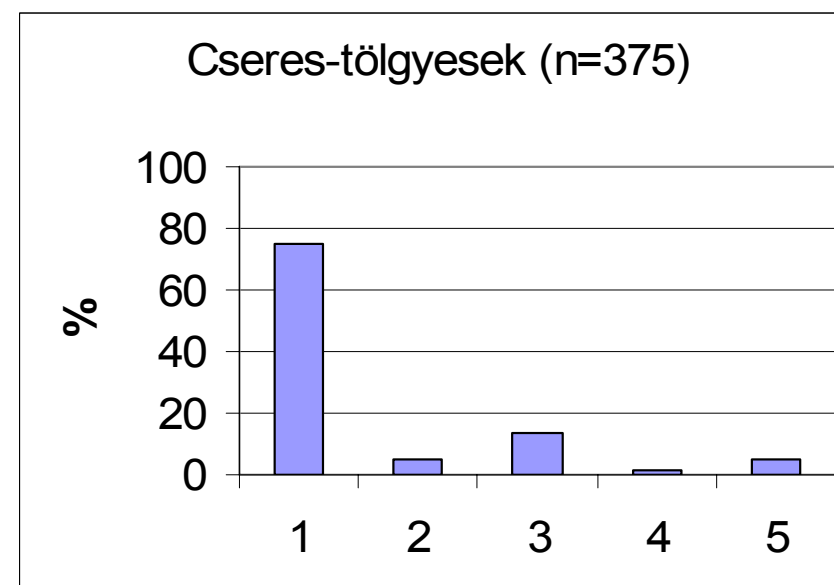
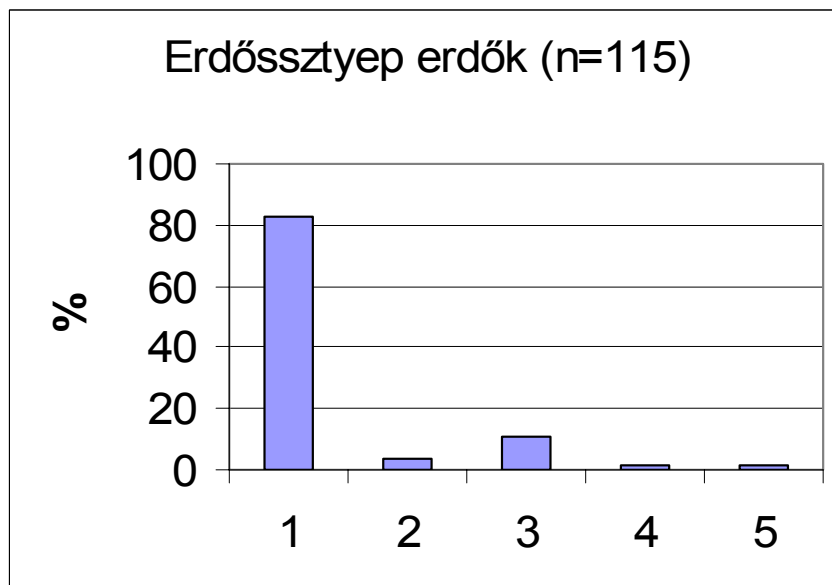
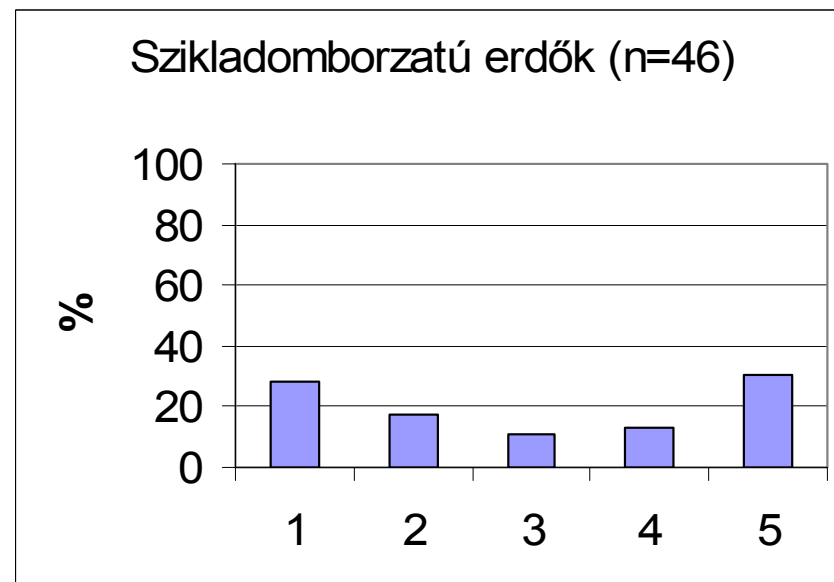
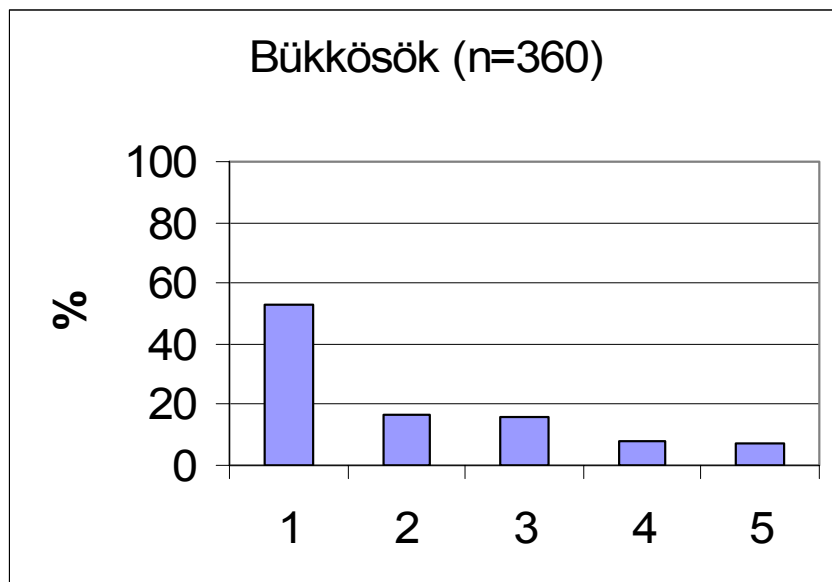
A faállomány-szerkezet természetessége a „Természetes”, „Termőhelyidegen” és „Idegenhonos” fafajú állományokban

A faállomány-szerkezet természetessége különböző erdőtársulás csoportok természetes fafajú állományjaiban

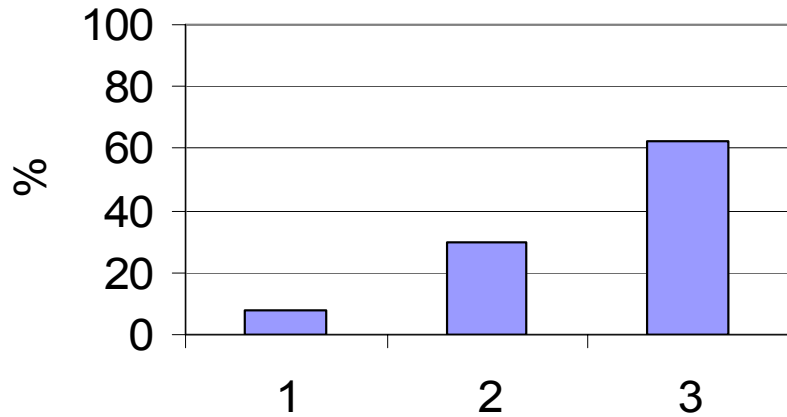

A korosztályszerkezet gyakoriság eloszlása különböző erdőtürsulás csoportok természetsszerű állományáiban

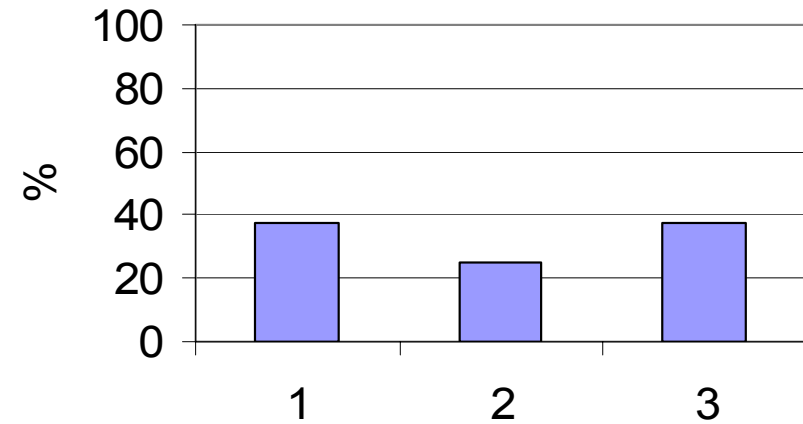

A záródás mozaikosságának gyakoriság eloszlása különböző erdőtüársulás csoportok természetyszerű állományaiban

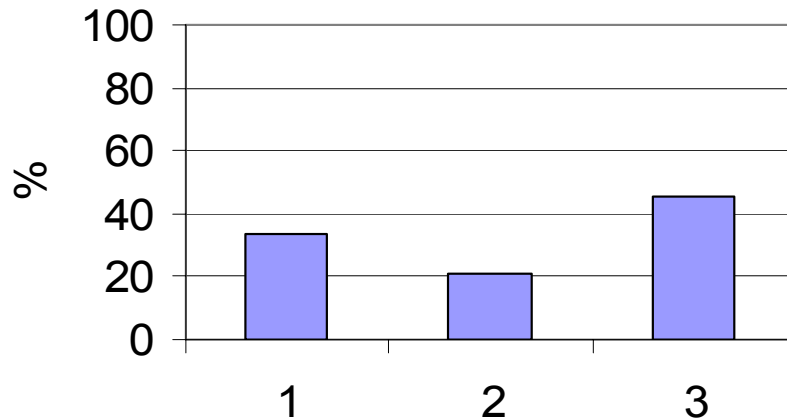
Gyertyános-tölgyesek (n=697)

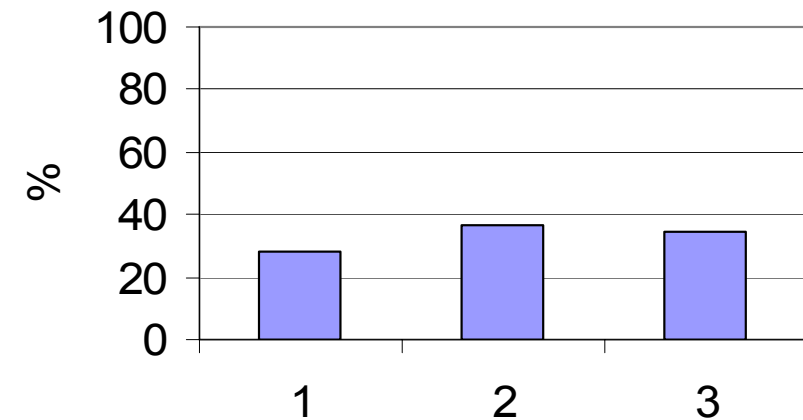
Mészkedvelő tölgyesek (n=154)

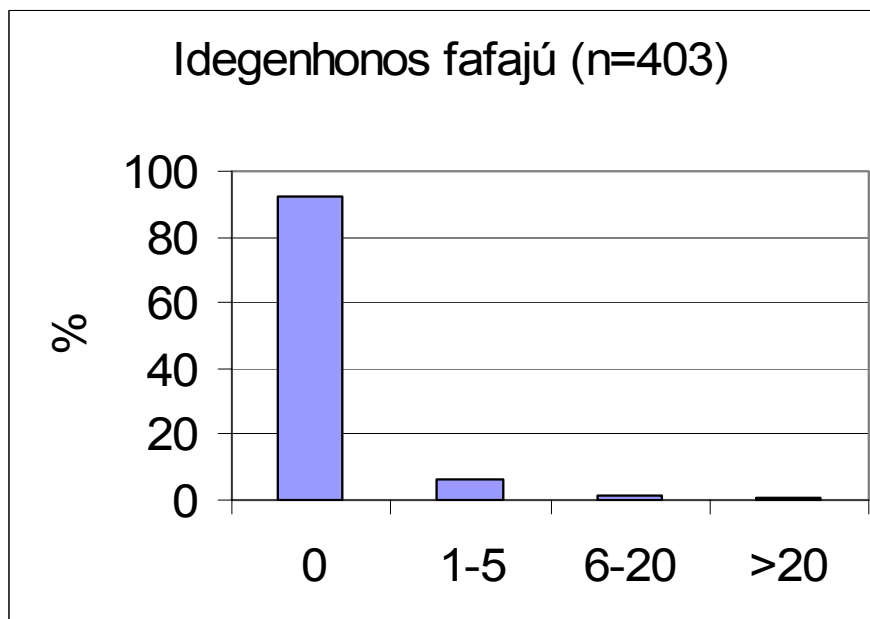
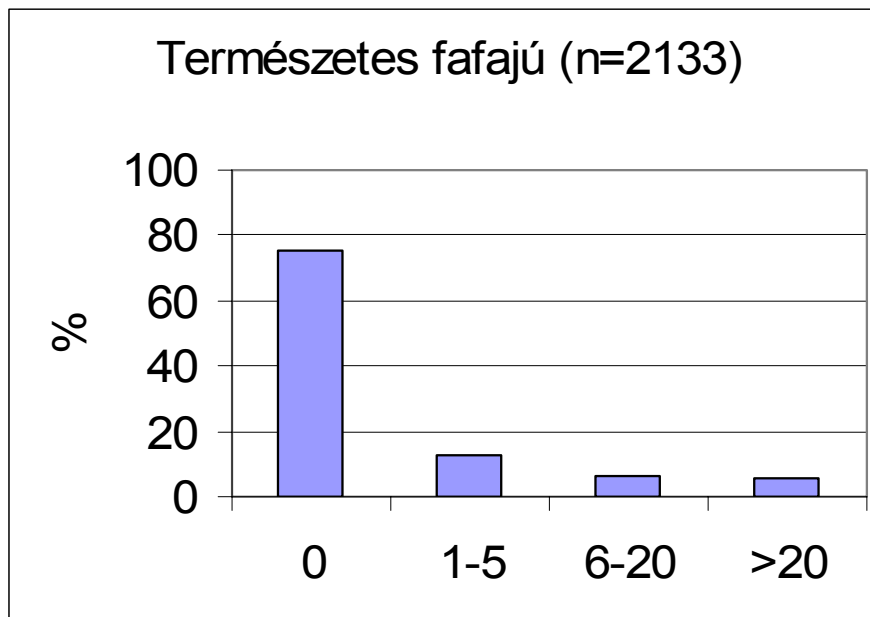
Fűz-nyár ligeterdők (n=81)

Szikladomborzatú erdők (n=46)

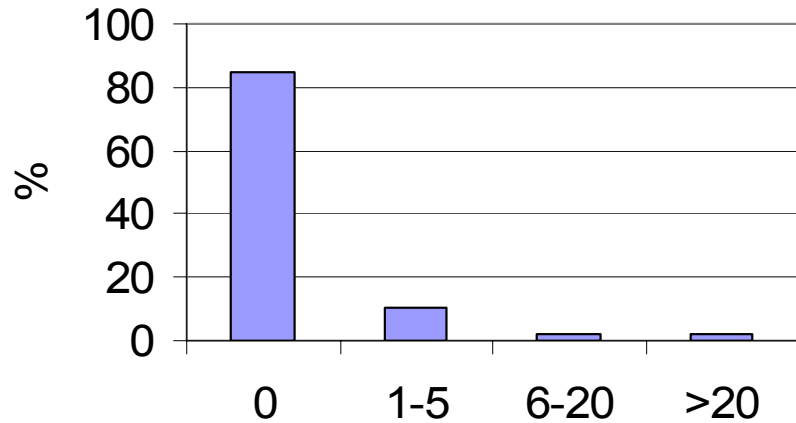

Az idős fák számának gyakoriság eloszlása természetes és idegenhonos fafajú állományokban

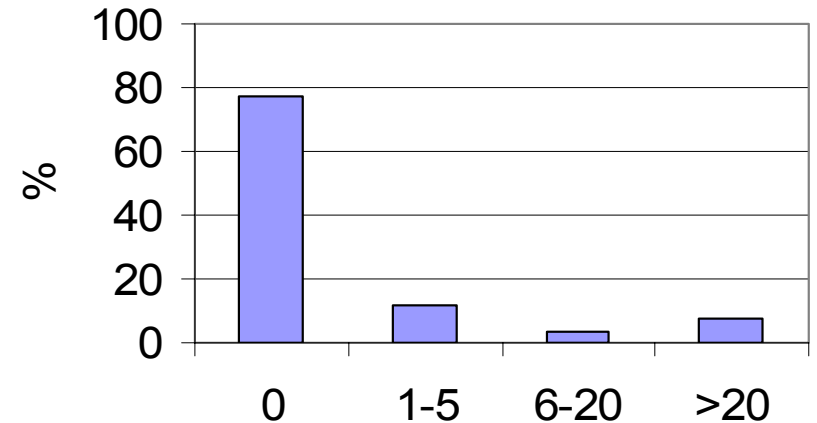

Az idős fák számának gyakoriság eloszlása különböző erdőtársulás csoportok természetyszerű állományjaiban

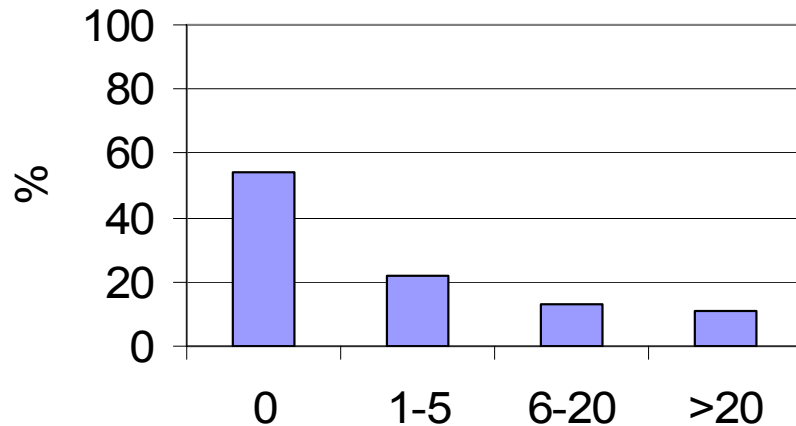
Cseres-tölgyesek (n=375)

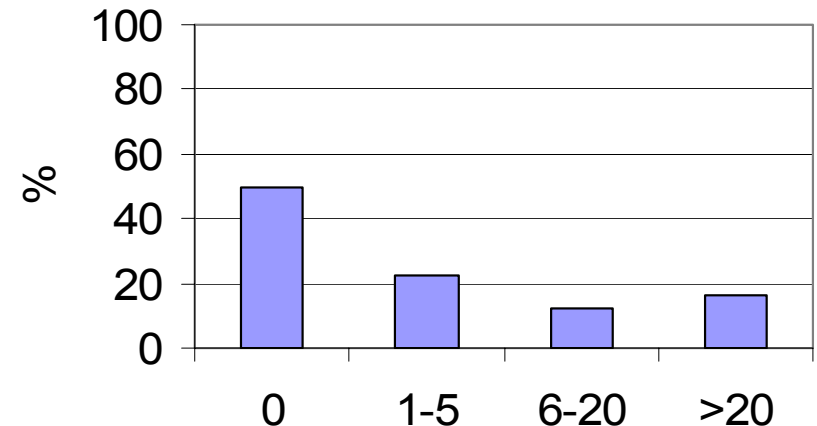
Keményfás ligeterdők (n=135)

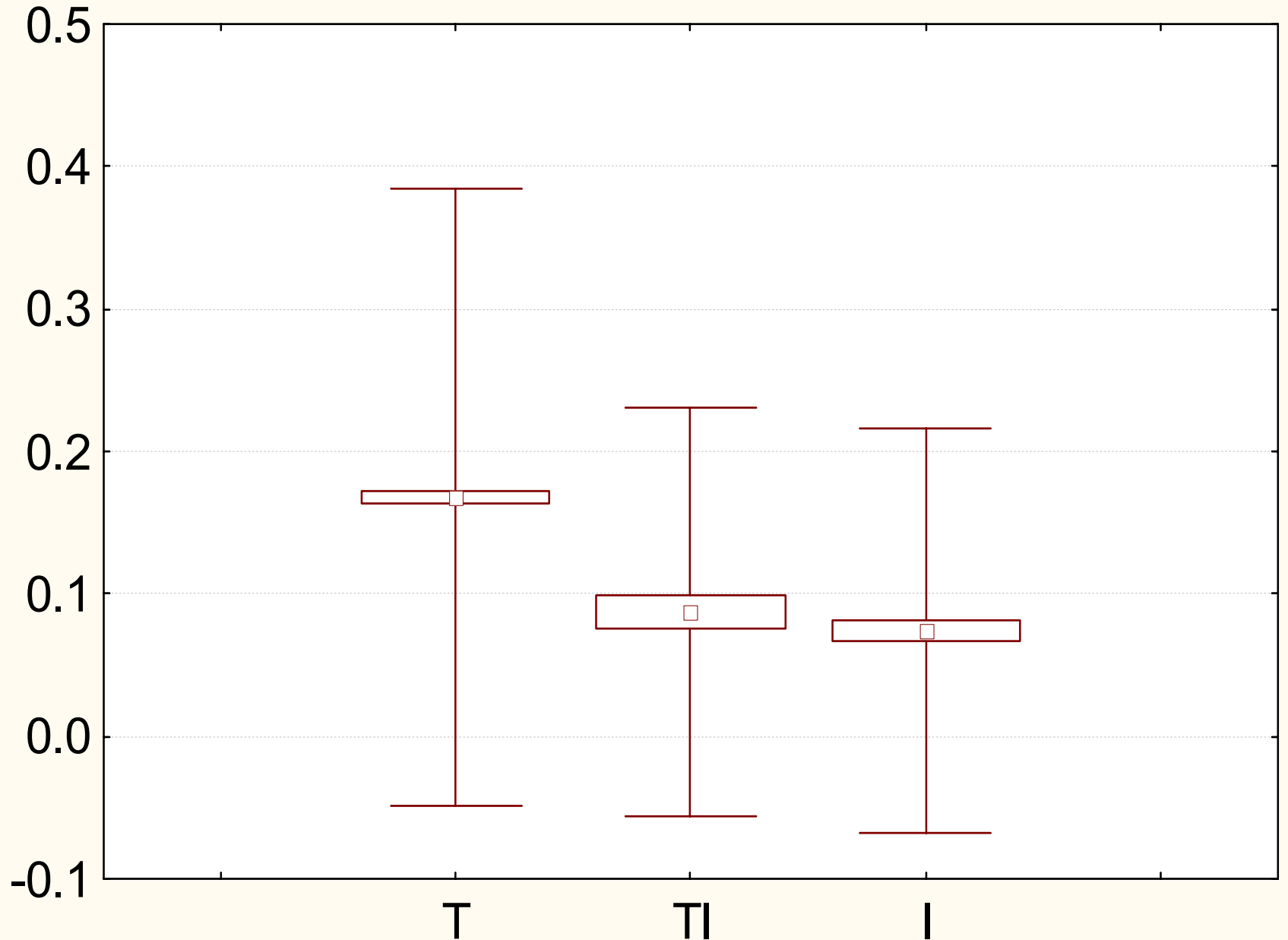
Szikladomborzatú erdők (n=46)

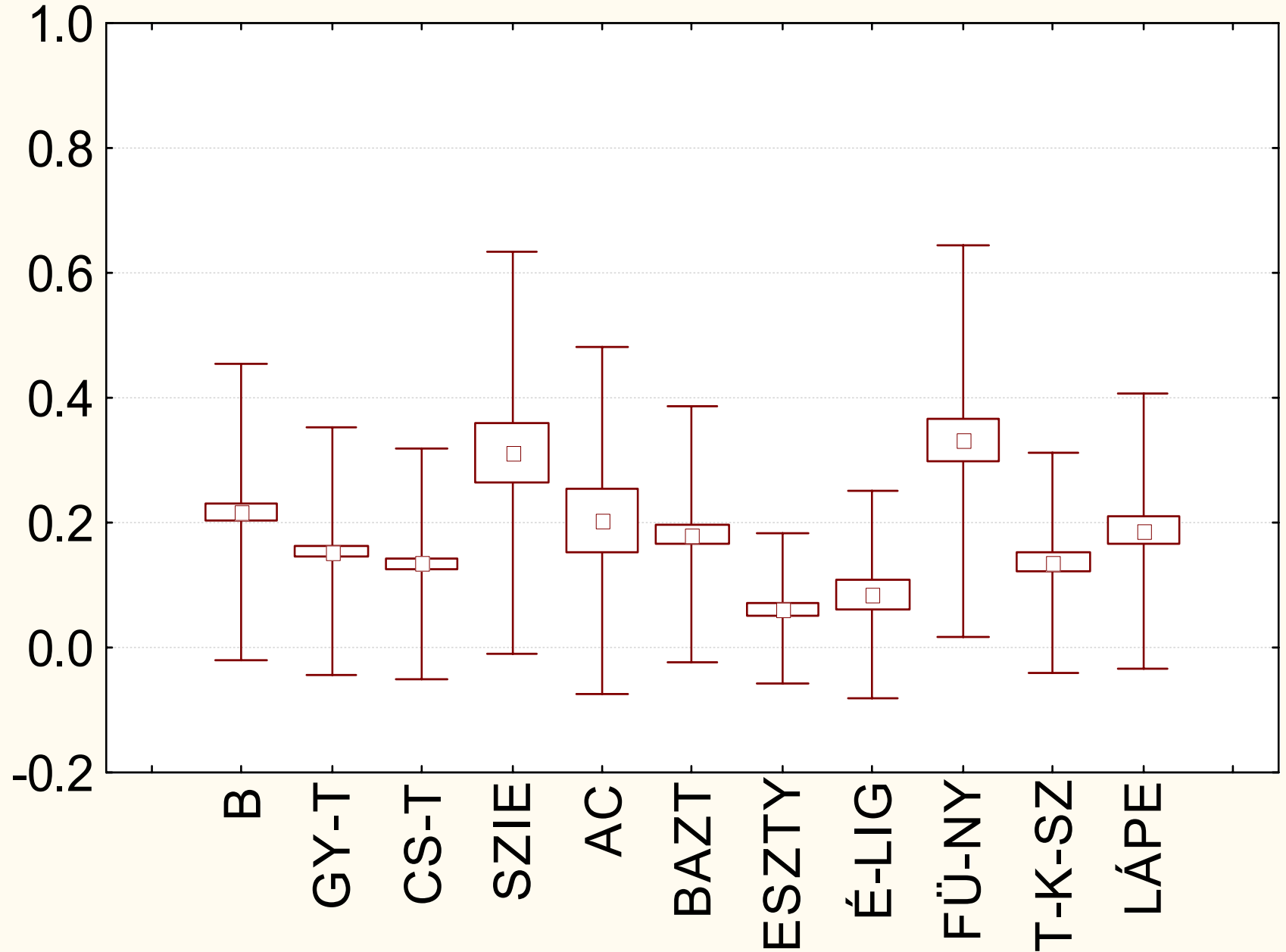
Fűz-nyár ligeterdők (n=81)

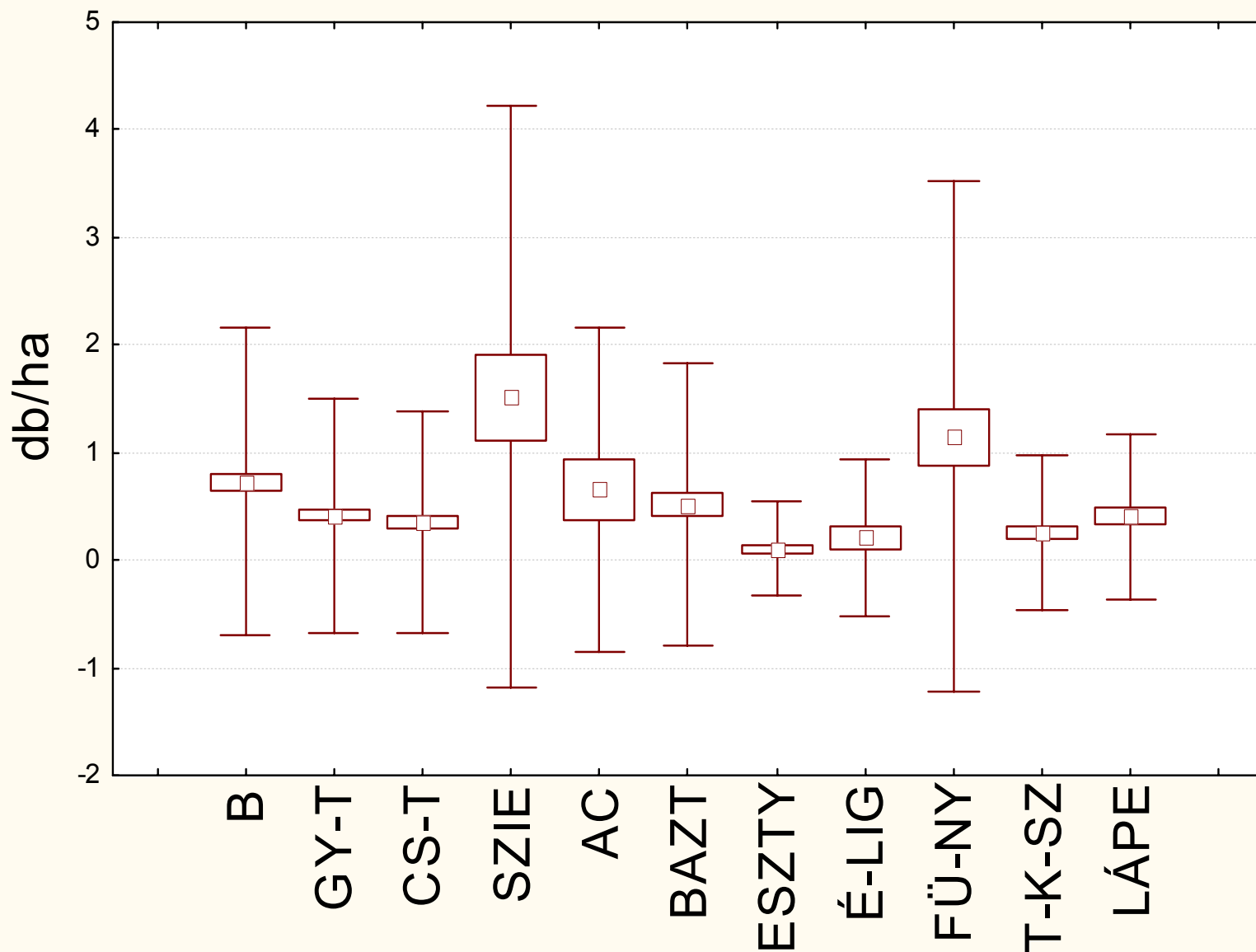
A holtfa természetessége a „Természetserű”, „Termőhelyidegen” és „Idegenhonos” fafajú állományokban

A holtfa természetessége különböző erdőtársulás csoportok természetes fafajú állományáiban

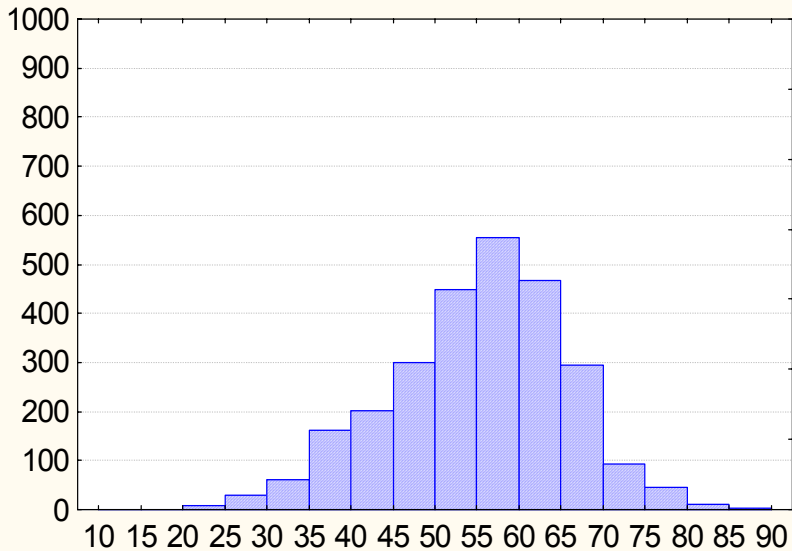

A vastag fekvő holt fák száma hektáronként különböző erdőtársulás csoportok természetyszerű állományaiban

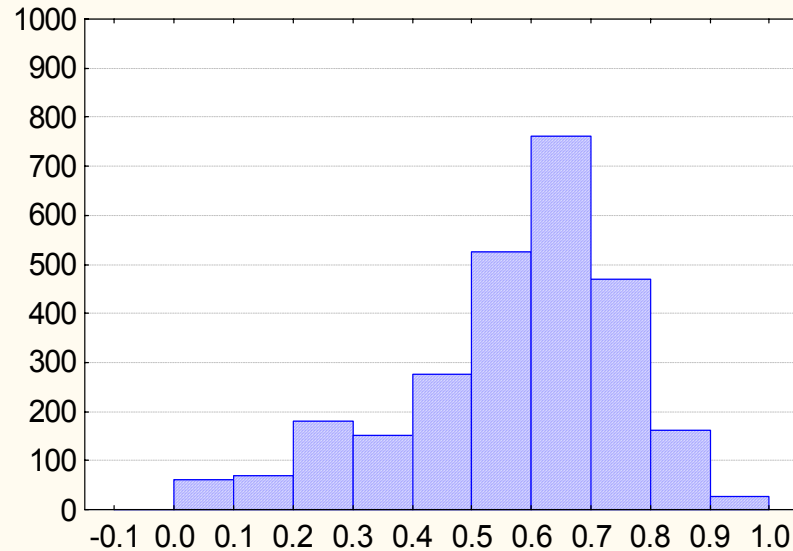

A természetesség, valamint a faállomány-összetétel, faállomány szerkezet és a holtfa természetességének gyakoriság eloszlása

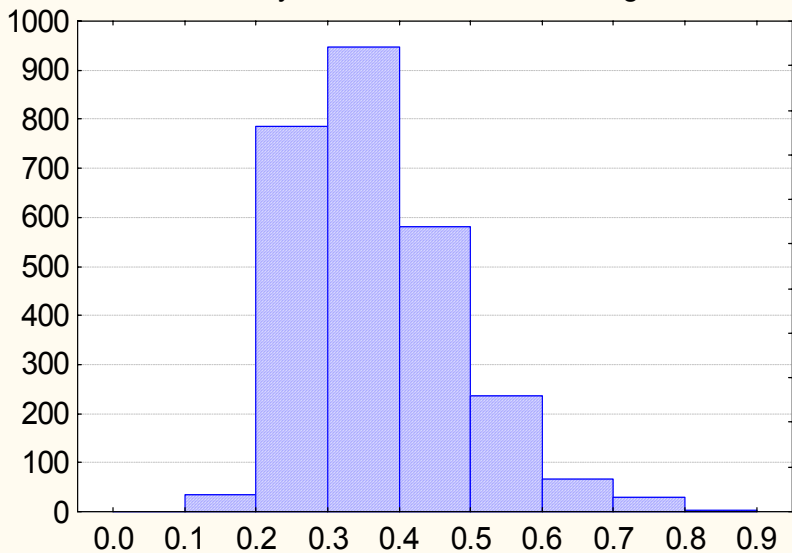
Természetesség

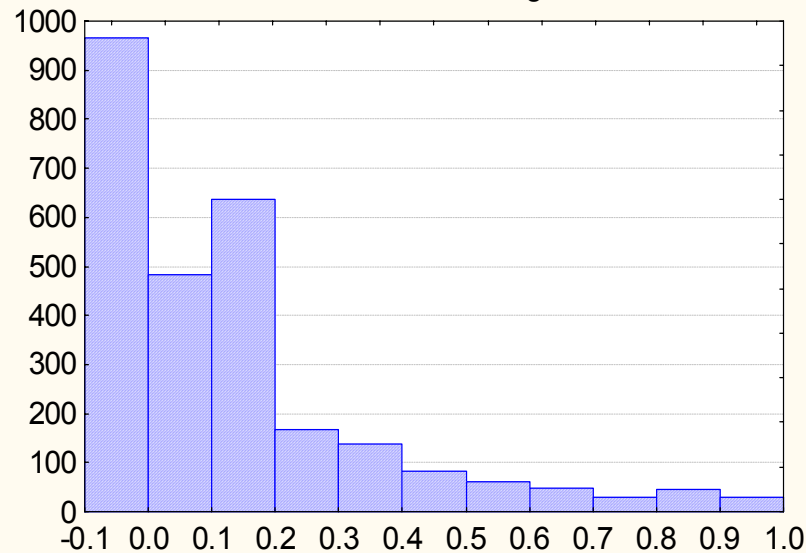
Faállomány összetétel természetessége

Faállomány szerkezet természetessége

Holtfa természetessége

Következtetések

- A faállomány-szerkezet és a holtfa természetességi értéke alacsony.
- A természetes és idegenhonos fafajú erdők természetessége a faállomány-szerkezet és holtfa szempontjából kevésbé különbözik, mint faállomány-összetétel szempontjából.
- Szikladomborzatú erdők – magas értékek mindhárom kritérium esetében
- Alföldi erdőssztyepp tölgyesek – alacsony értékek mindhárom kritérium esetében
- Puhafás ligeterdők – faállomány-összetétel alacsony értékek, faállomány-szerkezet és holtfa magas értékek
- Mindhárom kritérium és számos indikátor esetében a bükkösök, gyertyános-tölgyesek és cseres-tölgyesek természetességi értékei csökkenő tendenciát mutatnak

Az erdőgazdálkodás hogyan növelheti az erdők természetességét

Az erdő természetes szerkezeti elemeinek gazdagítása viszonylag egyszerű és olcsó, a vágásos gazdálkodás keretében is.

Vágásfordulón belül ható tényezők:

- Térben egyenetlen beavatkozások (tisztítás, gyérítés)
- Vágáskor növelése

Következő vágásfordulóban ható tényezők:

- Hagyásfák, hagyásfa-csoportok
- Térben egyenetlen és időben elnyújtott bontás

Hosszú távú megoldás: folyamatos borítást és vegyes korösszetételt biztosító gazdálkodási módok alkalmazása (pl. szálalás, szálalóvágás)